

lokalhistorie

Bilder fra leserne

Innen grad får vi tilsendt bilder fra leserne av våre lokalhistoriske sider. Det er ikke for mange! Dem vi får låne blir imidlertid i svært stor grad brukt i de forskjellige lørdagsinnslag. Denne gang har vi samlet noe av det som er kommet oss i hende den senere tid. Både bilder og gamle negativer er vi takknemlige lånere av. Vi får stadige tilbakemeldinger fra publikum at dette synes de er artige innslag i lokalavisen. Det er altså mange som er glade for gode eller interessante minner som dukker fram.

Så folkens, bla i albumer og løse bilder og finn fram det beste som dere vil dele med andre! Adresser står nederst til høyre på siden.

Tekst: Harald Fevang

Dette bildet viser utsikten ned mot byen fra gårdsbruket Bugården i 1941. Den store bygningen midt på bildet er Speiderhuset rett ved jernbanen og det som i dag er Halvdan Svartes gate. Rekken av mennesker som skimtes nederst på jordet står omtrent der Peder Bogens gate ligger i dag. Dette er unge tyske soldater som driver sikteøvelser med avtrekk og skytetrening med trepropper mot blinken til venstre ved stakitten. Tore Botne forteller i 2012 at han som ung gutt lånte sin søsters fotoapparat, men at treproppskuddene bare smalt og aldri nådde fram til blinken. Derimot ble jordet også brukt til øvelser i spredt orden og framrykking under ild (med trepropper). Dette var unge rekrutter, sier Botne som mener at soldatene fikk sin grunntrening her før hardere oppgjør ventet andre steder senere på Østfronten.

FOTO: TORE BOTNES ALBUM

I år er det 50 år siden rusen 1962 fikk sine artiumsvitnesbyrd og sine duskeluer.

Vitnesbyrdene var gode å ha i årene som fulgte for de 60 unge slik det alltid har vært med eksamenspapirer. For riktig å bli voksne den gang måtte rusen en tur til utlandet før eksamenspapirene kunne deles ut. I Horten gikk de om bord i danskebåten som brakte de glade røde helt til Kongens By, Carlsberg, Tivoli og Strøget m.m. ble besøkt med base fra Hotell Peters på Vesterbro. En av byens mer håpefulle den gang fikk også et livslangt tatoveringsmerke etter besøket hos Tatio-Jack i Nyhavn. Bildet viser to fra russekullet 1962 utenfor København, Johan Martin Hansen-Just og Staale Sondresen, før trekløveret «Gjengangere» skulle på besøk til sistnevntes familie i sjarmerende hus med stråtak i Hillerød.

FOTO: STAALÉ SONDRÉSENS ALBUM

FØR OG NÅ

I 1951 sendte 3. styrmann Erling Hansen brev med bilde av mannskapet til sin kone Kirsten hjemme i Sandefjord. Tankbåten Thorsøy lå den gang i Montevideo, og mannskapene var for en stor del fra Sandefjord, slik det gjerne var på de fleste Thor Dahl båtene i etterkrigstiden. Kirsten Hansen, som senere også fulgte med sin mann om bord i mange båter, også ansatt i forpleiningen, husker i dag dessverre ikke alle navnene på denne besetningen. Av ungguttene sittende foran på bildet er det bare Øyvind Hansen med alpelue helt til høyre hun kjenner igjen. Stående bakerst fra venstre husker hun godt tømmermann Hansen, Seløe, messepike Arnhild Hellevik, salongpike Kate Barbru, 1. styrmann Dagfinn Svendsen, 2. styrmann Jensen, telegrafist Leif Barbru og 3. styrmann Erling Hansen. Motortanker Thorsøy som var bygget i Hoboken, Belgia i 1949, gikk senere bl.a. flere turer til Sydishavet som forsyningskip til hvalfåten, før den endte som skrapjern i Shanghai 1970.

FOTO: KIRSTEN HANSENS ALBUM

Om dette bildet forteller Solveig Møyland: Vi kjente en mann som hadde lastebil med lemmer. Når tyttebærene var modne, samlet vi en fin gjeng av familie og naboer og kjørte av sted. På lasteplanet var det lange krakker på hver side. Det var en gjeng med utrolig godt humør. For nå skulle vi på bærtur. Vi reiste gjerne kl. 6 om morgenen, og vi havnet gjerne i Valebø eller Siljan. En gang skulle min mor og en annen dame fra Klavenes kappes om hvem som kunne plukke mest. De var nesten gale. Da mamma skulle ut av skogen, måtte hun ha god hjelp. Hun hadde 93 liter tyttebær mens konkurrenten hadde 73 liter, men da var de ganske slitne begge to. De hadde begge med seg putevar som de tømte bærene i. Vi hadde med godt med niste. Matpakke og termos. Maten var jo litt av turen. Jeg glemmer ikke så lett selve kjøreturen, det var allsang på lasteplanet! Det var veldig koselig på tyttebærtur i etterkrigsårene!

FOTO: SOLVEIG MØYLANDS ALBUM

Bilvelt i sentrum

Hva som forårsaket denne kraftige bilvelten i krysset i Thor Dahls gate og Skippergata rett utenfor Fønix Hospits i nedkant av Torvet den 15. november 1945, skal vi ikke ha noen formening om siden lokalavisen ikke kommer med noen detaljer i etterkant.

Det som er sikkert, er at en av leserne i et leserbrev skriver at dette er det farligste hjørnet i hele byen. Det skjer stadig kollisjoner her, og «trafi-

kant» som han undertegner seg med, påpeker at et stort speil på rette stedet, slik at kjørende i Thor Dahls gate kan se dem som kommer fra Skippergata, vil rette på mye. Da blir det ingen flere kollisjoner her, mener han.

For øvrig melder avisen at alle begrensninger vedrørende kjøp og salg av hest nå er opphevet.

Dagens bilde viser at både Thor Dahls gate og Skippergata for lengst er stengt for all kjørende trafikk og reservert fotgjengere og nye bygninger!

Tekst: Harald Fevang
Foto før: Politiarkivet
Foto nå: Bjørn Marum Olsen

Askebeger i metall

Askebegeret er trolig en reklameartikkel for den lokale jernvarebedriften, «Metallvarefabrikken».

Fabrikken som lå nord for Kilgata, ble opprettet etter 2. verdenskrig, vis á vis SMI som var et slipp- og reparasjonsverksted. Fabrikken spesialiserte seg siden på støping av vinduer og lysventiler i bronse til skip og borerigger, i tillegg til deleproduksjon til vannkraftturbiner. Bedriften hadde i 1975 en arbeidsstokk på 30 fordelt på sveisere, smeltere, formere, maskin- og platarbeidere. Fabrikken ble noe senere avvirket og bygningene revet.

Tekst og foto: Svein Olav Løberg

MT Jalanta

Bygget i 1952 som motor tanker «Jalanta» på 18.400 tdw ved Kieler Howaldtswerken AG, Kiel for Spermacet Whaling Company S.A. (Anders Jahre & Co, Sjø.), Panama. I 1956 blir «Jalanta» flagget hjem til Norge og ført inn i skipsregisteret i Sandefjord. Firma som eide fartøyet fikk navnet Anders Jahres Rederi IV, Sandefjord. «Jalanta» hadde fartet mellom New York, USA og oljehavnene i Venezuela. Man skiftet folk hver tur de var tilbake i USA og det kunne til tider være opptil 19 nasjoner om bord på en gang. I 1959 kolliderer «Jalanta». Det var tidlig om morgenen 01/03. «Jalanta» hadde ligget fire døgn ved Todd Shipyard i Brooklyn, NY, for småreparasjoner etter skader forårsaket av en orkan da skipet var på vei fra Venezuela til New York med råolje. Hun blir pårent av det amerikanske passasjerskipet «Constitution» fem nautiske mil sydøst for Ambrose Fyrskip i innløpet til New York havn i tykk tåke. Sjøfarklaringen ga «Constitution» det hele og fulle ansvar for hendelsen da det hadde holdt en hastighet kalkulert til 16,8 knop, til tross for omstendighetene. «Jalanta» ble delt i to rett forut for midtskipsbygget. Hun var på ballastreise til Venezuela da kollisjonen skjedde. Da de ble liggende i Hoboken, NJ etter kollisjonen ble det masseavmønstring av New York-seilere, da ingen hadde interesse av å være på et fartøy med et langt verkstedopphold foran seg. I 1964 solgt til Vista Rios Cia.Navierra SA, Liberia registrert i Monrovia, omdøpt «Eleni». I 1974 solgt til Sea Tankers Shipping Co (Pte) Ltd. Singapore (Jan P. Røed) og omdøpt «Cherry Vinter». I 1979 blir hun solgt til huggere i Incheon i Syd-Korea. Ankom Busan, Syd-Korea 28/03 og hugging startet i juni

Tekst: Ragnar Iversen
Bilde: Anders Christiansens samlinger

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pulkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters info-gruppe:
Sideansvarlig Harald Fevang, bildeansvarlig Bjørn Marum Olsen.
Medarbeidere: Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen.
Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 – sv-er-lu@online.no